

III.

Az Alkotmánybíróság teljes ülésének
a Magyar Közlönyben közzétett végzése

31/2006. (VII. 5.) AB végzés

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz és utólagos normakontroll iránti kérelem tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozattal és a 122/2002. (V. 2.) OVB határozattal kapcsolatosan előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó eredeti kérelmében „OVB-állásfoglalás alkotmányellenességének utólagos vizsgálata végett” nyújtott be kérelmet. Indítványában előadta, hogy a töredékszavazatok figyelembevételének módjával kapcsolatosan kérelmet nyújtottak be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB), amelyben „a kérelmező állampolgár úgy vélekedett, hogy a második választási fordulót megelőzően egyéni képviselőjelölti státuszáról lemondó egyéni képviselőjelöltre az első fordulóban leadott szavazatok nem minősülnek töredékszavazatnak”. Az OVB-nek a kérelem alapján hozott döntése – az indítványozó szerint – alkotmányellenes, s kérte, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse azt meg. Kifejtette, hogy az OVB döntése jogszabályi tartalmú. Az indítványozó ugyanakkor nem jelölte meg, hogy az Alkotmány mely rendelkezései alapján kéri a vizsgálatot, sem azt, hogy pontosan az OVB mely döntésének a vizsgálatát kéri, ezért az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlásra hívta fel.

Az indítványozó a hiánypótlásra adott válaszában egyrészt „az Országos Választási Bizottság 114/2002. (IV. 26.) számú állásfoglalása alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére”, másrészt „a 114/2002. (IV. 26.) számú OVB-állásfoglalás alapján a 2002. évi országgyűlési választások országos listás mandátumainak kiosztása tárgyában meghozott 122/2002. (V. 2.) OVB határozat megváltoztatására irányuló alkotmányjogi panaszt” terjesztett elő. A vizsgálatot az Alkotmány 2. § (2) bekezdése alapján kérte.

2. Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján elsőként azt állapította meg, hogy az indítványozó által jelölt „114/2002. (IV. 26.) számú OVB-állásfoglalás” nem állásfoglalás, hanem az OVB-nek egy magánszemély kezdeményezése alapján meghozott határozata. Tehát az ügy tárgya a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat. Megállapítható továbbá, hogy az OVB eljárását kezdeményező magánszemély nem azonos jelen ügy – alkotmányjogi panaszt is kezdeményező – indítványozójával. Megállapítható végül, hogy a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat ellen a magánszemély kifogást nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz, amelyet a Legfelsőbb Bíróság Kvk. V. 37.573/2002/2. szám alatt érdemi vizsgálat nélkül elutasított.

3. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (1) bekezdése szerint „Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogséremlé az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.” Az OVB 114/2002. (IV. 26.) OVB határozata magánszemély beadványára született döntés, amelyet a magánszemély a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Vet.) szerint a Legfelsőbb Bíróságon megtámadott. Az Abtv. 48. § (1) bekezdésének főt idézett rendelkezései alapján alkotmányjogi panaszt az nyújthat be, akinek a jogséremlé amiatt állt elő, mert az egyedi ügyében meghozott döntésben alkotmányellenes jogszabály került alkalmazásra. Mivel a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat (illetve a jogorvoslati eljárásban meghozott legfelsőbb bírósági döntés) nem az indítványozó által kezdeményezett eljárás alapján született, ezért megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv.-be foglalt feltételei („akinek a jogséremlé”) nem állnak fenn. Az indítványozó e tekintetben jogosulatlanul terjesztett be kérelmet.

Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 29. §-a szabályozza az alkotmánybírósági eljárásban a visszautasítás jogcímét. Az Ügyrend 29. § c) pontja szerint az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha az eljárás indítványozására az indítványozónak nincs jogosultsága, a 29. § e) pontja értelmében pedig visszautasítást eredményez az is, ha a benyújtott alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek. Ezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozattal kapcsolatosan előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasította. Ugyanezen indokok alapján visszautasította az Alkotmánybíróság a 122/2002. (V. 2.) OVB határozatot érintő kérelmet is, amelyet az indítványozó azért kifogásolt alkotmányjogi panasz keretében, mert abban a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat került alkalmazásra. A visszautasítás ezen in-

dokaira tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárás további törvényi feltételeinek fennállását már nem vizsgálta.

4. Az indítványozó utólagos normakontroll kérelmet is előterjesztett a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat alkotmányossági vizsgálatára. Az indítványozó utal arra, hogy a 114/2002 (IV. 26.) OVB határozat ellen magánszemély által előterjesztett kifogást elbíráló legfelsőbb bírósági végzés azért utasította el a kifogást érdemi vizsgálat nélkül, mert a kifogásolt határozat – tartalmában – állásfoglalásnak minősül, s a Vet. – akkori – 34. § (2) bekezdés *a*) pontja szerint az OVB állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs. Az Alkotmánybíróság hatásköreit az Alkotmányon kívül az Abtv. és egyéb törvények állapítják meg. A Vet. 130. §-a szerint az országos népszavazással, illetve népi kezdeményezéssel kapcsolatos OVB döntések elleni kifogásokat az Alkotmánybíróság bírálja el. Ugyanakkor sem az Abtv. sem a Vet., sem más törvény nem teszi lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság a választásokkal kapcsolatos OVB határozatokat felülvizsgáljon. Az Alkotmánybíróság hatásköre a normatív tartalmú rendelkezések vizsgálatára terjed ki. Az Alkotmánybíróságnak az 52/1993. (X. 7.) AB végzés óta követett gyakorlata szerint hatásköre vizsgálatánál nem az aktus elnevezése, hanem a benne foglalt rendelkezések jogi jellege az irányadó. (ABH 1993, 47, 408.)

Jelen ügyben megállapítható, hogy az OVB eljárásának alapjául szolgáló ügyben a beadványozó annak megállapítását kérte, hogy „a második fordulón visszalépő képviselőjelölt első érvényes fordulón megszerzett szavazatai nem kerülhetnek fel az országos listára”. Az OVB a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozatában az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Vjt.) 9. § (1) bekezdés *a*) pontjára utalt. Ennek értelmében töredékszavazatnak minősül: „*a*) egyéni választókerületben a választás első érvényes fordulójában az olyan pártjelöltekre leadott szavazatok, amelyekkel a választás egyik fordulójában sem szereztek mandátumot”. Az OVB kifogásolt határozata azt a következtetést tartalmazza, hogy „az OVB a töredékszavazatok kiszámításának eddigi gyakorlatát törvényesnek tekinti, és nem találja megalapozottnak az ezzel szemben megfogalmazott jogi érveket”. Tehát az OVB eljárását kezdeményező beadvány egy törvényen alapuló gyakorlat megváltoztatására irányult, s ugyanez a probléma lényege az alkotmánybírósági eljárást kezdeményező indítványban is. Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a jogalkalmazói gyakorlat alkotmányossági vizsgálatára. A Vjt. fentebb idézett rendelkezéseinek vizsgálatára pedig az indítványozó nem terjesztett elő kérelmet. Az Ügyrend 29. § *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha az eljárásra az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a 114/2002. (IV. 26.) OVB határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt is visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a Magyar Közlönyben való közzétételt a közérdeklődésre tekintettel rendelte el.

Budapest, 2006. július 3.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 353/B/2002.

Közzétéve a Magyar Közlöny 2006. évi 81. számában.